

Secció I. Disposicions generals

CONSELL INSULAR DE MENORCA

8992*Aprovació definitiva de la modificació del Reglament de funcionament de la Comissió de Greuges del Consell Insular de Menorca (Exp. 03121-2021-000003)*

El Ple del Consell Insular de Menorca en sessió de caràcter extraordinari de 26 de setembre de 2022 aprovà definitivament la modificació del Reglament de funcionament de la Comissió de Greuges del Consell Insular de Menorca, el text íntegre del qual es publica a continuació, per a general coneixement.

REGLAMENT DE FUNCIONAMENT DE LA SINDICATURA DE GREUGES DEL CONSELL INSULAR DE MENORCA

Preàmbul

La participació de la societat civil és un dret reconegut expressament a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, així com també ho és l'obligació dels poders públics de fomentar aquesta participació ciutadana.

El Reglament orgànic del Consell Insular de Menorca, aprovat pel Ple en la sessió de caràcter ordinari de 16 de desembre de 2002, estableix que el foment de la participació ciutadana, com a dret fonamental de la ciutadania i principi d'actuació de l'Administració insular, és una opció estratègica i estructural del Consell Insular de Menorca i ha d'acompanyar les seves actuacions, especialment les directament relacionades amb la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes i amb tot allò que afecti la seva quotidianitat i el seu entorn.

Dintre de les diferents fórmules de participació ciutadana que recull el títol VIII del Reglament orgànic del Consell Insular de Menorca s'inclou la creació d'una comissió de greuges integrada per tres persones alienes a la institució, amb la missió de vetllar per l'acompliment, per part de la corporació, dels drets dels ciutadans i les ciutadanes que es regulen en l'esmentat text reglamentari, a més de realitzar les funcions que es determinin en el Reglament de participació ciutadana de la institució insular.

Així mateix, el Reglament de participació ciutadana del Consell Insular de Menorca, aprovat pel Ple en la sessió de caràcter extraordinari de 31 de gener de 2005, dedica el títol VI a la regulació de la Sindicatura de Greuges.

Finalment, el procés de constitució d'aquest òrgan col·legiat s'inicià mitjançant els acords plenaris de 21 de setembre i 16 de novembre de 2015.

La denominació de Sindicatura de Greuges és la que té més tradició en tot el territori de parla catalana i també és la més utilitzada actualment, com es pot comprovar en la Composició del Fòrum de Síndics i Defensors Locals, en el qual les dues terceres parts dels seus membres presenten aquesta denominació i el terç restant utilitza la forma més moderna de «defensors».

La figura de síndic s'estableix com a «persona encarregada dels interessos i gestions administratives d'una corporació o comunitat» que, en el cas dels síndics i síndiques de greuges, ha de rebre els greuges o queixes de la ciutadania. És una denominació que ja apareix a les Cròniques de Ramon Muntaner.

A nivell de les Illes Balears, tot i que encara no s'ha designat mai cap síndic de greuges autonòmic, la institució està regulada per la Llei 1/1993 amb aquesta mateixa denominació.

Pel que fa a Menorca, molt probablement es va utilitzar el nom de Comissió de Greuges en el Reglament orgànic del Consell Insular de Menorca de 2002 i en el Reglament de participació ciutadana de 2005 perquè, a diferència de totes les sindicatures o defensories que coneixem, és un òrgan col·legiat format per tres membres, però aquest no és un motiu suficient per mantenir la denominació, ja que, precisament, la Sindicatura és l'òrgan constituït pels diferents síndics.

D'acord amb l'article 129 de la Llei 39/2015, cal dir que queden suficientment justificats a la memòria justificativa el compliment dels principis següents: de necessitat i eficàcia, perquè aquesta norma es dicta per garantir la protecció dels drets dels administrats i les administrades davant l'Administració; de proporcionalitat i seguretat jurídica, atès que aquest òrgan es regula per reglament i, en conseqüència, qualsevol modificació s'ha de fer mitjançant el mateix procediment normatiu; de transparència, tot i no dur a terme el procediment de participació ciutadana establert a l'article 133 de la Llei 39/2015, ja que es tracta d'una norma de caire organitzatiu, destacant

la participació dels diferents grups polítics representats al Ple del Consell Insular de Menorca i dels membres de la Comissió de Greuges, així mateix la modificació del reglament es sotmetrà al tràmit d'informació pública previst a la normativa de règim local; i finalment d'eficiència, atès que aquest reglament pretén evitar càrregues innecessàries i accessòries i ajudar a la racionalització de la gestió de recursos públics.

Per aquest motiu, davant la conveniència de poder comptar amb un únic document en què es recullin els diferents preceptes que fan referència a aquest òrgan, i davant la necessitat de concretar-ne determinats aspectes del funcionament, es dicta el present REGLAMENT:

Article 1. Naturalesa i funcions

1. El present reglament té per objecte regular el règim organitzatiu i de funcionament de la Sindicatura de Greuges que s'ha constituït per acord del Ple del Consell Insular de Menorca.

2. La Sindicatura de Greuges és un òrgan comissionat del CIM que té com a missió vetllar perquè els drets de la ciutadania envers l'Administració insular i els ajuntaments que hagin subscrit un conveni amb el Consell Insular de Menorca per la col·laboració de la Sindicatura de Greuges, siguin reals i efectius, i, a aquest efecte, pot supervisar-ne també l'activitat administrativa.

Per tant, la Sindicatura té la funció d'atendre les queixes de totes les persones o d'entitats i associacions de la societat civil que es troben desamparades davant l'actuació o la manca d'actuació del Consell Insular de Menorca o dels ajuntaments amb els quals aquest hagi subscrit el conveni corresponent. Ha de vetllar, també, pel seu bon funcionament i actuar, per tant, com a supervisora i col·laboradora, amb l'objectiu d'ajudar a millorar-ne el funcionament.

En l'exercici de les seves funcions la Sindicatura de Greuges ha d'actuar d'acord amb els principis de legalitat, justícia, independència i imparcialitat.

Article 2. Composició i nomenament de membres de la Sindicatura

1. La Sindicatura de Greuges és un òrgan col·legiat integrat per tres persones alienes i independents al Consell Insular de Menorca i als ajuntaments amb els quals s'hagi subscrit el conveni corresponent, que han de ser elegides pel Ple de la institució insular per majoria de dos terços del seu nombre legal de membres.

Les tres persones que integrin la Sindicatura de Greuges han de tenir un perfil independent i de prestigi en l'àmbit social i professional, i exerceixen la seva funció de forma altruista i amb objectivitat, llibertat de criteri i independència.

A l'hora de designar aquestes persones s'ha de mantenir la pluralitat de gènere de la Sindicatura.

Així mateix, s'intentarà que pertanyin, respectivament, a cada una de les zones següents: llevant (municipis de Maó, Sant Lluís i es Castell), centre (municipis d'Alaior, es Mercadal i es Migjorn Gran) i ponent (municipis de Ciutadella i Ferreries).

2. El Ple del Consell Insular de Menorca ha de designar una comissió que s'encarregarà de proposar les candidatures que optin a formar part de la Sindicatura de Greuges. Aquesta comissió estarà integrada per un/a portaveu designat per cada un dels grups polítics amb representació al Ple del Consell Insular de Menorca. La comissió adoptarà els acords preferiblement per consens, i si no fos possible, per majoria qualificada de dos terços dels seus membres.

3. La designació de membres de la Sindicatura de Greuges es farà per sis anys, i la renovació del càrrec es farà de forma esglaonada, amb la designació d'un nou síndic o síndica cada dos anys imparells, per ordre d'antiguitat. En el cas que dos o més membres de la Sindicatura tinguin la mateixa antiguitat, i encara que cap d'aquestes persones tenguí una antiguitat de sis anys, la renovació biennal es farà igualment i per sorteig.

4. El càrrec de síndic o síndica és incompatible amb:

- a) L'exercici de qualsevol mandat representatiu o càrrec polític.
- b) La presidència o l'exercici de funcions directives a partits polítics, sindicats, associacions, fundacions i col·legis professionals.

5. Les persones designades han de prendre possessió davant la Presidència del Consell Insular de Menorca mitjançant la formulació de la corresponent promesa o jurament de complir fidelment les obligacions del càrrec de síndic o síndica de la Sindicatura de Greuges del Consell Insular de Menorca, amb lleialtat al rei, i guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat, així com l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. Així mateix, han de fer una declaració en la qual consti que no es troben sotmeses a cap causa d'incompatibilitat de les previstes en aquest reglament i en el Reglament de participació ciutadana.

Quan concorri una causa d'incompatibilitat en la persona proposada per formar part de la Sindicatura de Greuges, abans de prendre possessió ha de cessar en el càrrec o en l'activitat incompatible. Si no ho fes en el termini dels deu dies posteriors a la seva proposta, s'entendrà que no accepta el càrrec. La mateixa regla s'aplicarà en el cas d'incompatibilitat sobrevinguda.

6. El càrrec de síndic o síndica de la Sindicatura de Greuges té caràcter honorífic i no dona dret a percebre retribucions de cap tipus, sens perjudici que doni dret a percebre les indemnitzacions corresponents per les despeses ocasionades en l'exercici del càrrec.

Article 3. Cessament de membres de la Sindicatura

1. Els membres de la Sindicatura cessaran per alguna de les causes següents:

- a) Per renúncia.
- b) Per expiració del termini del seu nomenament.
- c) Per renovació biennal.
- d) Per defunció o incapacitat sobrevinguda.
- e) Per notòria negligència en l'exercici dels deures i les obligacions inherents al seu càrrec.
- f) Per tenir una condemna per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós.

2. En els casos prevists en les lletres *a*, *b* i *d*, la presidència del CIM declararà de manera automàtica la vacant i ho ha de comunicar de manera immediata al Ple de la corporació. En la resta de casos l'ha d'acordar el Ple per majoria de dos terços del nombre legal de membres i amb audiència prèvia a la persona interessada.

3. Declarada la vacant, s'iniciarà el procediment per elegir nou membre de la Sindicatura en la forma regulada en l'article anterior.

Article 4. Funcionament intern

1. La Sindicatura de Greuges ha d'ajustar el seu funcionament al principi de democràcia interna i s'ha de garantir la participació de tots els membres en les seves sessions i en l'adopció d'acords.

Els membres de la Sindicatura han d'elegir, entre ells, la persona que exercirà les funcions de presidència d'aquest òrgan comissionat.

La secretaria de la Sindicatura recaurà en la persona que la Presidència del Consell Insular de Menorca hagi posat a disposició d'aquest òrgan per a la realització de les tasques administratives. Així mateix, es podrà comptar amb el suport d'un assessor jurídic designat per la Presidència del CIM després d'escoltar el parer de Secretaria.

2. La Sindicatura de Greuges s'ha de reunir en sessió de caràcter ordinari, amb caràcter preceptiu, cada dos mesos com a mínim, amb convocatòria prèvia efectuada per la persona que n'exerceixi la presidència, que ha d'anar acompanyada de l'ordre del dia. La presidència pot convocar una sessió de caràcter extraordinari sempre que ho consideri pertinent o quan ho sol·liciti qualsevol dels membres.

3. Per a la constitució vàlida de la Sindicatura de Greuges és necessària, als efectes de realització de sessions, deliberacions, dictàmens i adopció d'acords, l'assistència dels tres membres de la Sindicatura. Si no hi hagués quòrum, la Sindicatura es considerarà constituïda en segona convocatòria, una hora després, sempre que hi hagi, com a mínim, dos membres.

4. Els acords de la Sindicatura de Greuges s'han d'adoptar, ordinàriament, per consens. Quan aquest no s'obtingui en una primera votació, la decisió s'ha d'ajornar per a la reunió següent, que ha de tenir lloc com a màxim una setmana més tard de la primera. En aquesta segona reunió els acords es poden adoptar per majoria simple.

Els membres de la Sindicatura que no estiguin a favor de l'acord emès poden formular un vot particular en el qual expressin les raons del seu desacord amb la decisió adoptada.

5. Cada vegada que es designi nou membre de la Sindicatura, aquesta durà a terme una primera la sessió per fixar el règim de reunions, plans de treball, etc.

6. Pel que fa a la resta de normes relatives al règim de funcionament i adopció d'acords, i en tot el que no prevegi expressament aquest reglament, la Sindicatura s'ajustarà al que estableix la Llei de Règim Jurídic del Sector Públic, pel que fa a la regulació dels òrgans col·legiats, incloent els requisits per a la realització de reunions per mitjans telemàtics.

Article 5. De l'inici de les actuacions

1. La Sindicatura de Greuges pot iniciar les seves actuacions:

- a) Per iniciativa pròpia.
- b) A petició de part.

2. Les actuacions s'inicien per iniciativa pròpia per acord adoptat per la Sindicatura de Greuges, per al qual és suficient la majoria simple.

Amb caràcter previ a l'acord d'iniciació, es pot obrir un període d'informació prèvia amb la finalitat de conèixer les circumstàncies del cas concret i la conveniència o no d'iniciar el procediment.

3. Per a l'inici de les actuacions a petició de part s'han de complir els requisits següents:

a) Es pot dirigir a la Sindicatura de Greuges qualsevol persona, natural o jurídica, que invoqui la vulneració d'un dret o un interès legítim per part del Consell Insular de Menorca o de qualsevol dels ajuntaments que hagin subscrit un conveni amb el Consell Insular de Menorca per la col·laboració de la Sindicatura de Greuges, a excepció del personal del CIM, dels seus ens dependents i dels ajuntaments que hagin subscrit el conveni esmentat i els seus ens dependents, quan el motiu de la petició o queixa tingui a veure amb l'exercici de la seva activitat professional. No pot consistir un impediment per instar l'inici del procediment la nacionalitat, la residència, el sexe, la minoria d'edat, l'internament en un centre penitenciari o, en general, qualsevol relació d'especial subjecció o dependència d'una administració o poder públic.

b) Les queixes s'han de formular per escrit raonat dirigit a la Sindicatura de Greuges, i han d'anar signades per la persona interessada, amb indicació, com a mínim, del seu nom, els llinatges i el domicili a l'efecte de notificacions. Aquestes queixes es poden presentar directament al Servei d'Atenció Ciutadana del Consell Insular de Menorca o a través d'algun dels mitjans que preveu la normativa de procediment administratiu general. També es poden presentar per correu electrònic (a l'adreça sindicatura.greuges@cime.es) o a través d'altres mitjans telemàtics que el CIM posi a disposició de la ciutadania amb aquesta finalitat. En qualsevol cas es poden acompanyar dels documents que es considerin escaients per a l'aclariment dels fets.

c) Les actuacions de la Sindicatura de Greuges són gratuïtes per a la persona interessada.

Article 6. De la tramitació de les queixes

1. Per a l'admissió a tràmit d'una queixa a instància de part s'han de complir les condicions següents:

a) No ha d'haver transcorregut un any des del moment en què la persona interessada hagi tingut coneixement dels fets que motiven la queixa.

b) S'han d'haver esgotat amb caràcter previ les vies ordinàries de queixa i reclamació previstes en el Reglament de participació ciutadana del Consell Insular de Menorca o dels reglaments equivalents per al cas dels ajuntaments que hagin subscrit un conveni per la col·laboració de la Sindicatura de Greuges del CIM.

2. La Sindicatura de Greuges ha de registrar les queixes i donar-ne avís de recepció, amb expressa indicació de la seva admissió o inadmissió a tràmit. En aquest darrer cas s'ha de comunicar aquesta circumstància a la persona interessada mitjançant un escrit motivat. Són causa d'inadmissió, a banda de la falta de compliment de la resta dels requisits establerts en aquest reglament, les queixes l'objecte de les quals no siguin competència de la Sindicatura o es trobin pendents d'una resolució judicial o administrativa o que ja hagin estat resoltes judicialment. En qualsevol cas, si un cop iniciat el corresponent procediment s'interposà una demanda o recurs davant una autoritat judicial o administrativa amb el mateix objecte, la Sindicatura de Greuges suspendrà les actuacions iniciades al respecte fins a la seva resolució.

3. Admesa a tràmit la queixa o iniciat d'ofici el procediment, la Sindicatura de Greuges ha de dur a terme les actuacions d'investigació que consideri oportunes per a l'aclariment dels fets. A aquest efecte pot sol·licitar la informació que consideri necessària als diferents departaments del CIM, dels seus ens dependents, o dels ajuntaments que hagin subscrit el conveni corresponent i els seus ens dependents quan la queixa sigui de l'àmbit municipal. Les autoritats, el funcionariat i tot el personal dependent de l'Administració insular i dels ajuntaments que hagin subscrit el conveni corresponent han de facilitar a la Sindicatura de Greuges tota la informació i l'assistència que aquesta els sol·liciti. Així mateix han de posar a la seva disposició les dades, els expedients o qualsevol classe de document que permetin dur a terme adequadament l'actuació investigadora.

4. Les actuacions d'investigació les pot dur a terme directament qualsevol membre de la Sindicatura a qui s'encarregui l'assumpte o el personal en qui la Sindicatura delegui.

5. Els membres de la Sindicatura de Greuges o el personal que estigui al seu servei han de dur a terme la seva actuació atenent els principis de reserva i confidencialitat.

Article 7. De la resolució dels procediments

1. Un cop finalitzada la seva tasca d'investigació, i a la vista del resultat, la persona que se n'hagi encarregat ha d'elaborar un informe que se sotmetrà a la consideració de la Sindicatura de Greuges. Amb caràcter previ a la tramesa de l'informe a la Sindicatura es pot atorgar un termini d'audiència a la persona que ha formulat la queixa per tal que pugui efectuar les al·legacions que consideri escaients.

2. A la vista de l'informe, la Sindicatura pot formular als organismes i a les autoritats afectades advertències, recomanacions o suggeriments respecte de les accions o omissions que hagin motivat la queixa.

3. Si la Sindicatura de Greuges descobrís irregularitats en el funcionament de l'Administració insular o municipal, ho ha de posar en coneixement de l'òrgan competent per tal que s'adoptin les mesures escaients.

4. Els acords de la Sindicatura de Greuges en cap cas no poden modificar o anul·lar actes o resolucions administratives.

Els acords adoptats no poden ser objecte de recurs i s'han de formular en el termini màxim de dos mesos.

Article 8. Actuacions de conciliació

La Sindicatura de Greuges pot proposar a les autoritats i als organismes afectats, en el marc de la legislació vigent, fórmules de conciliació o acord que facilitin una resolució positiva i ràpida de les queixes.

Article 9. Comunicació del resultat de les actuacions

La Sindicatura de Greuges ha de comunicar el resultat de la investigació i de la seva actuació a la persona que hagi presentat la queixa i a les autoritats administratives afectades per aquesta per raó del seu objecte.

Article 10. De les relacions amb el Consell Insular de Menorca: informe anual de la Sindicatura de Greuges

1. La Sindicatura de Greuges ha d'elaborar un informe anual, del qual ha de donar compte al Ple del CIM i que es trametrà als ajuntaments que hagin subscrit el conveni corresponent. Aquest informe s'ha de presentar dins el primer trimestre de l'any. La Presidència del Consell Insular de Menorca convidarà els ajuntaments a assistir a la sessió de Ple en què es presenti l'informe anual.

2. En aquest informe ha de fer constar necessàriament:

- a) El nombre i el tipus de queixes formulades i els expedients iniciats d'ofici.
- b) Les queixes no admeses a tràmit, les que es trobin en fase de tramitació i les ja investigades, amb el resultat obtingut i les actuacions a què han donat lloc.
- c) També s'hi pot fer constar, si s'escau, el nom de les autoritats i dels funcionaris o dels organismes públics que hagin obstaculitzat l'exercici de les seves funcions.

3. Així mateix, pot presentar al Ple un informe extraordinari quan ho requereixin la urgència o la importància de les queixes tramitades.

4. A la vista dels informes, la Presidència del Consell Insular ha de formular i elevar al Ple, en el termini màxim de sis mesos, un pla d'actuacions que prevegi les actuacions correctores corresponents.

5. Els informes regulats en els apartats precedents tenen caràcter públic. En qualsevol cas, les actuacions i les comunicacions de la Sindicatura han de respectar la legislació vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Article 11. De les relacions de la Sindicatura de Greuges amb altres institucions destinades a la defensa dels drets de la ciutadania

La Sindicatura de Greuges ha de col·laborar en tot moment amb la institució del Defensor del Poble, el Síndic de Greuges de les Illes Balears i la resta d'institucions d'àmbit local dedicades a la defensa dels drets de la ciutadania en l'exercici de llurs respectives funcions.

Article 12. Del suport administratiu

El Consell Insular de Menorca ha de posar a disposició de la Sindicatura de Greuges tots els mitjans humans, materials i tècnics necessaris per a l'exercici de les seves funcions.

Pel que fa al personal, la Presidència del Consell Insular de Menorca ha de posar a disposició de la Sindicatura de Greuges una persona encarregada de la realització de les tasques administratives. Així mateix, podrà comptar amb el suport d'un assessor jurídic designat per la Presidència del CIM després d'escoltar el parer de Secretaria.

La Sindicatura de Greuges ha de tenir un espai propi a la pàgina web del Consell Insular de Menorca, des d'on es facilitarà tota la informació per poder-s'hi adreçar.

Article 13. Del pressupost

El CIM, dintre del pressupost ordinari de cada exercici econòmic, ha d'incloure una partida específica destinada al manteniment de les despeses derivades del funcionament i el compliment de les funcions pròpies de la Sindicatura de Greuges.

Article 14. Col·laboració amb els ajuntaments

El CIM pot posar a disposició dels ajuntaments de Menorca l'actuació de la Sindicatura de Greuges a fi que, amb caràcter voluntari per a aquells i mentre no tinguin els òrgans propis equivalents constituïts perquè la ciutadania presenti suggeriments i reclamacions, puguin utilitzar amb aquest fi l'esmentat òrgan comissionat.

La col·laboració s'ha de concretar mitjançant el conveni corresponent, que han d'aprovar els plens respectius.

Disposició addicional

En el tractament estadístic de les dades, l'elaboració d'enquestes i la recollida d'informació que es dugui a terme des d'aquest organisme s'inclourà sistemàticament la variable sexe.

Disposició derogatòria

Amb l'entrada en vigor d'aquest reglament resten derogats i sense efecte, de forma automàtica, el títol VI i la disposició addicional tercera del Reglament de participació ciutadana del Consell Insular de Menorca.

Disposició final

Aquest reglament entrarà en vigor quan se n'hagi publicat íntegrament el contingut en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i hagin transcorregut els terminis establerts en l'article 103 de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears, i en l'article 70 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, en relació amb l'article 65 d'aquesta mateixa llei.

Contra l'acord precedent, que posa fi a la via administrativa, es poden interposar, en el termini de dos mesos a partir de l'endemà de la publicació d'aquest edicte en el Butlletí Oficial de les Illes Balears, recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.

Tot això sens perjudici que es pugui utilitzar qualsevol altre recurs que es consideri procedent en dret.

Tot l'anterior s'ajusta a la Llei 29/1998, de 13 de juliol, que regula de la jurisdicció contenciosa administrativa, i a la Llei 39/2015 d'1 d'octubre del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Finalment, escau d'indicar que la interposició dels recursos pertinents no suspèn l'eficàcia de la resolució impugnada ni interromp els terminis que se'n puguin derivar, excepte que l'autoritat competent ho acordi expressament.

Maó, 21 d'octubre de 2022

Per delegació de la presidenta

La secretària

Rosa Salord Olèo

(Decret 427/2019, d'11 de juliol)

(BOIB núm. 97 de 16-07-2019)

